

Kære Fjerkræproducent,

Velkommen til FjerkræNyt nr. 3. Her får du:

Invitation til:

- **Temadag om fjerkræ onsdag, d. 3. november 2021**
- **Lovpligtigt kursus om hold af slagtekyllinger d. 17. november 2021**
- **Etablering af Fjerkræ netværk i Agro Food Park d. 11. oktober 2021**

m.m.

samt nyt om:

- **Fjerkræ i Landbrugets klimaværktøj**
- **Nye muligheder for at søge tilskud til investering i ny teknologi**
- **Brystbensfrakturer**
- **Reducering af indvoldsorm**
- **EU-projektet PPILOW**
- **Hvordan man trækker rapporter i KIK, ACQP og L&F E-kontrol til gødningsregnskab**

Hav' en dejlig week-end og rigtig god læselyst 😊

Faglige nyheder

Fjerkræ i Landbrugets klimaværktøj – v. Jette Søholm Petersen, SEGES

Landbrugets klimaværktøj udvikles for alle produktionsgrene med støtte fra Promil-leafgiftsfonden i 2020 og 2021. Beregningsmotoren i Landbrugets klimaværktøj bygger på samme princip som det nationale klimaregnskab; men udover at beregne den enkelte bedrifts klimaaftryk, kommer Landbrugets klimaværktøj også til at kunne beregne klimaaftrykket for de produkter, som bedriften sælger.

Fjerkræ indgår i Landbrugets klimaværktøj efter den samme overordnede model som svin og kvæg. Klimagas emission fra fjerkræets fordøjelse samt fra fjerkrægødning i stald og på lager beregnes via formler fra det nationale klimaregnskab og de officielle Normtal for Husdyrgødning fra Aarhus Universitet. Klimagas emissioner fra fjerkræfoder, indkøbte og udsatte dyr, strøelse, el, diesel indgår også.

Fjerkræberegningsgrundlaget er beskrevet og SEGES Digital er ved at programmere de formler og standardværdier, der skal anvendes til at beregne klimaaftryk for fjerkræproduktion i Landbrugets klimaværktøj. I nær fremtid bliver det muligt for enkelte fjerkræproducenter at teste klimaværktøjet.

En vigtig del af Landbrugets klimaværktøj er virkemidler, som reducerer klimaaftrykket fra fjerkræproduktionen (f.eks. varmeveksler, hyppig udmugning, fast overdækning af gylletank mv.).

Med støtte fra Fjerkræafgiftsfonden i 2021 arbejder vi med detaljerede flowdiagrammer og regneark med data, der skal bruges til at beregne klimaaftrykket per kg kød og æg.

På SEGES Fjerkrætemamøde d. 3. november 2021, kan du blive helt opdateret på Fjerkræ i Landbrugets klimaværktøj. Se programmet der er vedhæftet denne mail.

For dem, der ønsker at vide mere, kan det være interessant kikke i vedhæftede præsentation fra Klimafestival, der blev afholdt d. 27. august 2021. Yderligere oplysninger kan fås ved Jette Søholm Petersen, jtp@seges.dk

Fjerkræ netværk i Agro Food Park

Møde i Fjerkræfagligt netværk i Agro Food Park mandag den 11. oktober fra kl. 12 – 12.30

Agro Food Park vokser, og en stigende andel af parkens virksomheder og institutter arbejder med fjerkræproduktion i større eller mindre grad. For at styrke mulighederne for at samarbejde og skabe synergi mellem fjerkræmedarbejdere i Agro Food Park, vil vi gerne invitere parkens beboere til at deltage i et uformelt Fjerkræfagligt netværk.

Første møde er et frokostmøde mandag d. 11. oktober fra kl. 12 – 12.30 i kantinen i Agro Food Park 15.

Henvendelse til: Jette Søholm Petersen,
mail: jtp@seges.dk

Vil du med i et fjerkræ netværk? spørger fra højre: Sofie Knorr Jensen, ØL, Niels Finn Johansen og Jette Søholm Petersen. Foto: Karen Munk Nielsen, ØL.

NB. fra 1. oktober er Sofie, Niels Finn og Karen ansat ved Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

Nye muligheder for at søge tilskud til investering i teknologi der reducerer miljøbelastning

v. Palle Vinstrup og Inger Knude, Kolding Herreds Landbrugsforening

Gennem tiden har der været mange muligheder for at søge om tilskud til investeringer i teknologi, der kan reducere miljøbelastningen fra landbruget eller øge andelen af økologisk produktion.

I juli lukkede puljen for ansøgninger om økologisk investeringstilskud. Vi håber, at der snart begynder at blive udsendt afgørelser på ansøgningerne.

Vi havde også fået stillet i udsigt, at der i efteråret 2021 skulle komme en ansøgningsrunde, hvor der kunne søges tilskud til miljøteknologi – uden et krav om økologisk produktion. I denne pulje er der udsigt til

FjerkræNyt nr. 3, den 10. september 2021

midler øremærket til fjerkræ. Landbrugsstyrelsen har i maj orienteret om, at ordningen udskydes til 2022. De begrundet udskydningen med et behov for at prioriterer deres ressourcer, så de kan håndtere allerede eksisterende puljer og sikre en robust ordning, når den forventes at åbne i foråret 2022. Vi ved ikke endnu

præcis, hvad ordningen vil komme til at omfatte, hvornår den åbner eller hvor lang frist man får til at udnytte et eventuelt tilsagn om tilskud.

Vi forventer, at der fortsat vil være midler øremærket til fjerkræ. Vi forventer tillige, at ordningen bliver baseret på standardomkostninger – så der ikke skal dokumenteres tilbudslov eller rimelige priser. Det vil gøre det lettere på mange områder, men vil samtidig stille meget konkrete krav til teknologierne.

Helt kort kan vi sige, at vi ikke ved særlig meget endnu, men vi lover at give lyd fra os igen, når vi ved noget konkret.

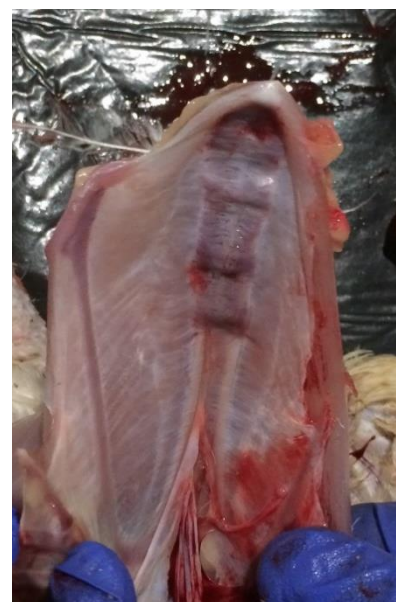
Brystbensfrakturer hos æglæggende høner

v. Niels Finn Johansen, SEGES

Man har længe været opmærksom på, at der i konsumægproduktionen er et problem med deformiteter og brud på hønernes brystben. Undersøgelser og forskning i hele verden, har hidtil ikke været i stand til at finde årsagerne til disse deformiteter og brud. Men, Københavns Universitet er nu kommet frem til, at frakturerne sandsynligvis kommer indefra og skyldes at brystbenet ikke kan holde til, at den lille høne lægger så mange "store" æg. Forskningen på KU har desuden afsløret, at problemet er meget mere udbredt, end vi var klar over. I gennemsnit findes brystbensfrakturer hos 85% af alle danske konsumægshøner, og de forekommer lige hyppigt i bur-, skrabe-, fri-lands og økologisk ægproduktion.

Problemet har fået stor opmærksomhed i medierne den seneste uges tid, og alle er enige om, at vi står med et velfærdsproblem, der skal findes løsninger på. I SEGES Fjerkræteam vil vi sætte fokus på problematikken i alle relevante sammenhænge, herunder f.eks. i det igangværende ORPHEUS projekt, der undersøger forskellige strategier for calcium- og fosfortildeling til æglæggende høner.

Det er fra KU's side foreslået, at en af løsningerne kunne være at udsætte hønernes æglægningsstart (alder ved start af lægning) og give dem et foder, der gør æggene mindre. I den praktiske produktion skal man, indtil ny viden foreligger, dog være opmærksom på, at drastiske ændringer af lys- og foderprogrammer hos de nuværende høneafstamninger kan medføre andre velfærdsproblemer hos hønerne, herunder fjerpilning og kannibalisme. Derfor opfordres producenterne til at fortage ændringer i management med forsigtighed og omtanke. Kontakt gerne SEGES fjerkræteam om det. Vi vil også gerne høre om andre mulige indsatsområder og ideer, som det kunne være relevant at se på.

Billede: Brystben med mindst 4 frakturer, set indefra. Foto. Ida Thøfner/Jens Peter Christensen, KU

Reducering af indvoldsorm hos høner

V. Niels Finn Johansen, SEGES

Fjerkræafgiftsfonden

Projektet om indvoldsorm, er godt i gang med støtte fra Fjerkræafgiftsfonden i 2021 og 2022. Det er for tidligt at drage endelige konklusioner, men enkelte bemærkninger har vi dog allerede:

Hønniker bør være fri for orm - men,

Vi har i to tilfælde, umiddelbart efter modtagelse af hønniker hos ægproducenten, kunnet konstatere, at hønnikerne har været inficeret med orm allerede i opdrætsperioden. **Opdrættere** bør derfor huske at udtage gødningsprøver og få dem undersøgt for "ormeæg" (EPG). Prøverne skal udtages så tæt på flyttetidspunktet som muligt, men dog så tidligt, at der efter modtagelse af prøvesvar, er tid til at behandle hønnikerne med et egnet ormemiddel. Hvis der i gødningen findes ormeæg (uanset hvor mange) bør/skal flokken behandles mod orm. Behandling bør ske umiddelbart før flytning, så hønnikerne er fri for orm når ægproducenten modtager dem.

Husk at indsende gødningsprøver

Tidligere studier har med tydelighed vist, at ormeinfektioner påvirker høners produktivitet og velfærd negativt. Der er derfor al mulig grund til at få reduceret ormebelastningen i besætningerne. Det vil derfor være en rigtig god ide at deltage i **orme screeningsprogrammet, der er gratis for alle**. Alle erhvervsmæssige ægproducenter har modtaget kuverter med adressemærkat og labels med angivelse af husnummer og dato for indsendelse. Opfordringen er: **få udtaget og sendt gødningsprøver afsted** hver 10. uge fra alle stalde. Det er som sagt gratis. Skulle du af en eller anden grund ikke have modtaget prøvekuverter, så kontakt Bettina Nysom, mail: BIN@LF.dk.

Økologer: Få renset ud inden årsskiftet

For alle ægproducenter gælder det, at det er vigtigt at sætte fokus på at rense ud i tomgangsperioden, men for økologer kan det være endnu vigtigere at få **"renset ud"** inden årsskiftet, d.v.s. - behandle mod orm og blodmider inden de nye regler om markedsføring af økologiske produkter træder i kraft, forventeligt 1. januar 2022.

Workshop om reducere af indvoldsorm d. 3. november 2021

I forlængelse af Fjerkræ Temadag d. 3. november afholdes Workshop om "Reducering af indvoldsorm" d. 3. november 2021 på. Sæt x i kalenderen - du er meget velkommen. Se mere i programmet, der er vedhæftet denne nyhedsmail.

PPILOW

v. Niels Finn Johansen, SEGES

Velfærd hos fjerkræ i ekstensive produktionssystemer. Hvad mener du?

I EU-projektet PPILOW arbejdes der på at beskrive løsninger, der forbedrer velfærden for fjerkræ og grise i ekstensive produktionssystemer, herunder både økologiske og konventionelle. PPILOW er et fælles europæisk projekt, hvori også Danmark (Aarhus Universitet) deltager. Læs mere om PPILOW her:

<https://www.ppilow.eu/>

Ud over egne løsninger og holdninger, ønsker projektet også at høre landmænds-, eksperter og forbrugeres holdninger til spørgsmål om fjerkræ og grises velfærd.

Derfor er der udarbejdet et spørgeskema som projektet håber rigtig mange vil tage sig tid til at besvare. Skemaet er det samme som besvares i de andre deltagende EU-lande. Skemaet er oversat til dansk. Hvis du vil bidrage til debatten, så klik på følgende link [PPILOW spørgeskema](#) og giv din mening til kende.

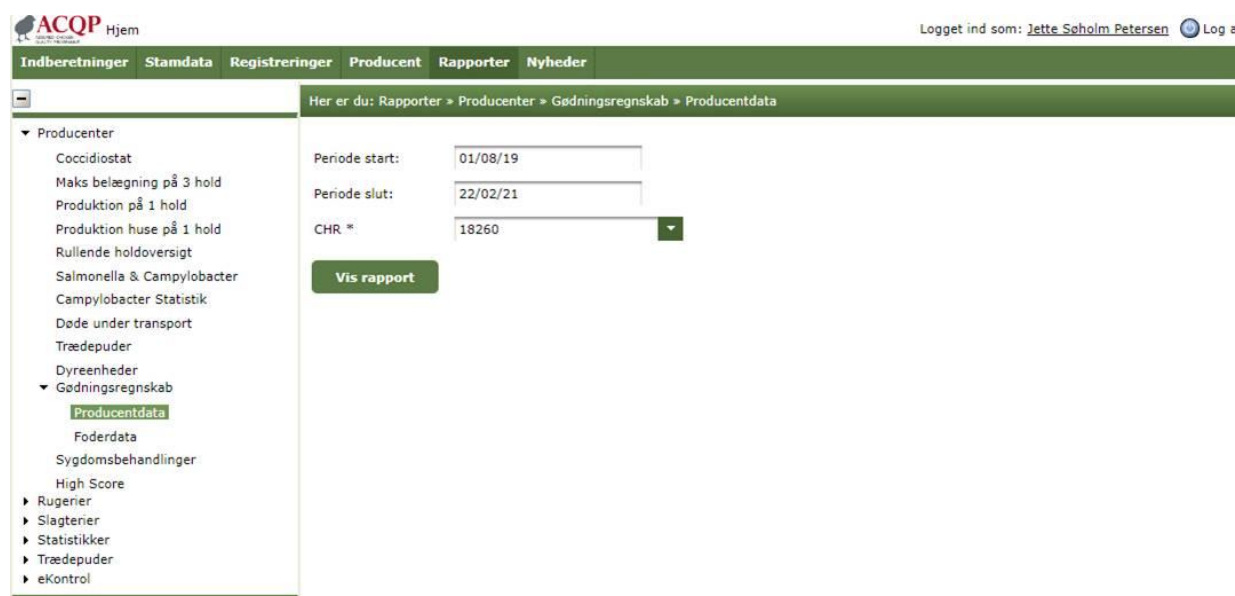
Sådan trækker du rapporter i KIK, ACQP og L&F E-kontrol til gødningsregnskab

v. *Jette Søholm Petersen, SEGES*

For at hjælpe landmænd med at indsamle data til det årlige gødningsregnskab, blev der i 2020 udviklet nye gødningsrapporter, som kan anvendes for alle slagtekyllinger i KIK, ACQP eller L&F E-kontrol. Med støtte fra Fjerkræafgiftsfonden har SEGES og Lyngsoe Systems udviklet 2 nye rapporter, der gør, at landmanden kan hente de rigtige data i KIK, ACQP og L&F E-kontrol.

Landmanden vælger selv, hvilke perioder rapporterne skal trækkes for, og tallene leveres i excel-filer, som kan videresendes til den konsulent, der hjælper med at udføre type-2 korrektionen.

De nye rapporter findes ved at vælge fanebladet: "Rapporter", gå ind under "Producenter" og vælg "Gødningsregnskab". Derefter vælges periode, CHR-nummer og "Producentdata" eller "Foderdata". Se eksempel i figur 1.

Figur 1. Eksempel på hvordan man finder de nye rapporter med "Producentdata" og "Foderdata". Vælg fanebladet "Rapporter" gå ind under "Producenter" og vælg "Gødningsregnskab". Derefter vælges periode, CHR-nummer og "Producentdata" eller "Foderdata". Ved at vælge "Producentdata" får man produktions data. Ved at vælge "Foderdata" får man få kg N, P og K for alle foderleverancer og hel hvede fra 1. april og fremad.

Når man vælger rapporten "Producentdata" får man de produktionsnøgle tal, som skal bruges til type-2 korrektion, og når man vælger rapporten "Foderdata" får man oplyst kg N, P og K i alle de foderleverancer samt hel hvede, der er anvendt i den valgte periode.

Automatisk indberetning af foderdata startede i april 2021. For foder, der er leveret før d. 1. april 2021, vil foderfirmaerne gerne levere info om indhold af N, P og K direkte til de landmænd, der ønsker det.

Adgang til ældre producentdata for landmænd der har skiftet slagteri

Lyngsoe Systems har oplyst at producenter der skifter slagteri, bevarer adgangen til egne data i det tidligere slagteris database. Af sikkerhedsmæssige årsager udløber adgangskoden efter en fastsat periode, så hvis ikke producenten sørger for at forny adgangskoden inden udløb, lukkes bruger kontoen automatisk. Bruger kontoen kan aktiveres igen ved at kontakte Lyngsoes Servicedesk på mail: itsm_serviceDesk@lyngsoesystems.com

Yderligere oplysninger kan fås ved Jette Søholm Petersen, jtp@seg.es.dk

Kalenderen

3. november 2021: Fjerkræ Temadag og workshop på Årslev Kro i Brabrand. Se program og tilmelding i filen, der er vedhæftet denne nyhedsmail eller klik her: <https://www.tilmeld.dk/fjerkraetema-dag2021>

9.-11. november 2021: Nordic Poultry Conference i Oslo, Norge klik [HER](#) for mere information om program og tilmelding til NPC 2021.

17. november 2021. Lovpligtigt kursus om hold af slagtekyllinger fra kl. 9 – 16. Sted: SEGES, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N. Tilmelding, program og nærmere oplysninger fås ved Jette Søholm Petersen, SEGES jtp@seg.es.dk eller 21717715.

25. – 26. november 2021: Økologikongres på Vingsted Hotel- og Conferencecenter – se mere om program og tilmelding her: <https://okologi-kongres.dk/>

Med venlig hilsen fra

Jette Søholm Petersen og Niels Finn Johansen

Du må gerne dele mailen med kolleger, chef eller andre interesserede! Hvis nogen af dem ønsker at komme med på maillisten, så kontakt jtp@seg.es.dk Hvis du ikke ønsker at modtage FjerkræNyt, kan du framelde den ved at sende en mail til jtp@seg.es.dk. Du kan læse mere om SEGES og L&F's persondatapolitik [her](#).

Kontaktinformationer:

Jette Søholm Petersen: E jtp@seg.es.dk og T 21717715, Niels Finn Johansen: E nfj@seg.es.dk og T 21717768